

1 Timotheüs 5: 3-8

In de voorgaande verzen hebben we al even gezien hoe Paulus instructies geeft aan Timotheüs hoe hij als jonge man moet omgaan met de verschillende leeftijdsgroepen in de gemeente. Oudere mannen moeten behandeld worden als een vader. Oudere vrouwen als een moeder. Met jonge mannen ga je om als met een broer en met jonge vrouwen als met een zus, waarbij Paulus de toevoeging in alle reinheid geeft. Een belangrijke toevoeging. Timotheüs was een jonge, ongehuwde man. Een teveel aan hartelijkheid tussen hem en jonge zusters in de gemeente zou tot onreine gevoelens en verhoudingen kunnen leiden, die aanleiding geven tot praatjes.

Vanaf vs. 3 gaat Paulus instructies geven hoe om te gaan met de weduwen in de gemeente. Weduwen moeten geëerd worden. Ik heb vorige keer al gezegd dat dit eren niet alleen betekent dat er met respect moet worden omgegaan met de weduwen, maar ook dat, waar nodig, financieel wordt bijgesprongen.

In vs. 4 gaat Paulus vervolgens uitleggen wie werkelijk weduwe zijn. Weduwen die nog kinderen of kleinkinderen hebben, vallen volgens Paulus niet binnen die groep van echte weduwen. Paulus denkt hierbij niet aan kleine kinderen, maar aan kinderen en kleinkinderen die op eigen benen staan en in hun eigen onderhoud voorzien. Op zulke kinderen en kleinkinderen rust de plicht voor hun moeders of grootmoeder die weduwe is, te zorgen.

Kinderen hebben zoveel aan hun ouders te danken. In zulke situaties krijgen ze een prachtige gelegenheid om eens iets terug te doen. Dat moet gewoon prioriteit hebben in hun leven. Eigen genot of eigen bezit vergroten zal ondergeschikt moeten zijn aan de zorg voor hun moeder die alleen is komen te staan. Als kinderen die prioriteit erkennen en in praktijk brengen, heeft God daar plezier in.

Zulke weduwen, die nog kinderen hebben, die voor hen zorgen, zijn nog niet ten volle weduwe. Misschien klinkt dat een beetje vreemd voor ons taalgevoel. Een weduwe is toch gewoon een weduwe, of ze nu wel of niet kinderen heeft. Toch is het niet zo vreemd, als je bedenkt dat het woord dat Paulus gebruikt, is afgeleid van een wortel die 'alleen achterlaten' betekent. En zulke weduwen die nog kinderen hebben die voor hen zorgen, zijn nog niet volledig op zichzelf teruggeworpen.

Dat geldt wel voor weduwen die niet zulke kinderen hebben. Zo'n weduwe heeft niemand om op terug te vallen. Zij kan niets anders doen dan haar ziel en zaligheid

van God verwachten. Zij kan alleen maar bidden en hopen op God.

Paulus wil natuurlijk niet zeggen dat de andere weduwen niet behoeven te bidden en op God te vertrouwen. maar zij hebben een paar straten verder nog een adresje waar een zoon of een dochter woont. Daar kunnen zij terecht. Met de echte weduwe ligt dat anders. Die hebben geen enkel ander adres dan God zelf. En zij zijn de weduwen voor wie de gemeente moet zorg dragen.

Maar er zijn ook nog weduwen die niet hun toevlucht tot God nemen, maar zij volgen hun lusten (vs. 6). Zij vluchten weg in een losbandig leven. Dat is hun manier om het probleem van het alleen zijn op te lossen. Maar zo los je het probleem van de eenzaamheid niet op, zegt Paulus. Integendeel, je maakt het alleen maar erger. Want dan ben je levend dood. En dood betekent immers ten diepste: absolute eenzaamheid, volstrekt alleen gelaten zijn. Eenzaamheid is alleen echt te verwerken en te dragen door wie zijn toevlucht neemt tot God en volhardt in het gebed. Dan kun je nog wel eenzaam zijn, maar niet meer alleen. En dat maakt nogal verschil.

Al deze dingen moet Timotheüs de gemeente voorhouden. Wat Paulus hierover te zeggen heeft is namelijk niet zijn privémening, maar het is normatief voor een christelijke levensstijl. Daarom moet Timotheüs deze dingen bevelen. Paulus gebruikt het woord 'bevelen' maar zelden. Meestal is er bij hem sprake van vermanen. Maar hier zegt hij nadrukkelijk: bevelen. Misschien gebruikt hij dat woord, omdat hij bang was dat men anders deze richtlijnen te gemakkelijk van zich af zou schuiven. Want het verzorgen en ondersteunen van weduwen was in de Grieks Helleense wereld een onbekende zaak. Daar werd niet aan gedaan, ook niet door de eigen kinderen. Er was niemand die dat als een plicht zag. Maar Paulus zegt tot Timotheüs: de mensen moeten beseffen dat het hier niet om een liefhebberij van een paar overgevoelige figuren gaat, maar om een christelijke levensstijl, zoals God die wil zien. Daarom moet je deze dingen bevelen!

Paulus onderstreept dat nog eens in vs. 8. Als iemand niet zorgt voor zijn eigen familieleden, met name niet voor zijn eigen huisgenoten, dan heeft hij zijn geloof verloochend en is hij erger dan een ongelovige.

Mocht je toevallig in de NBG vertaling hebben meegelezen dat lees je: *indien een vrouw niet zorgt voor de haren....* Maar Paulus gebruikt hier helemaal niet het woord vrouw. Vandaar dat de HSV vertaling 'iemand' gebruikt. En dat kan natuurlijk vrouwen en weduwen insluiten. Maar het is veel meer van toepassing op kinderen die hun

behoefte ouders niet willen verzorgen. Als dat zich voordoet, zegt Paulus, heeft men 'nee' gezegd tegen het geloof. Want zorgen voor je huisgenoten is een stelregel van het geloof. Wie dat als christen niet doet, is erger dan een ongelovige. Voor de ongelovigen geldt dat hij niet het besef heeft dat hij voor z'n oude moeder moet zorgen. In de maatschappij van toen kende men dat gebruik niet eens. Niemand heeft de ongelovige er ooit op gewezen dat de weduwen door hun kinderen onderhouden moeten worden. Maar een christen hoort dat wel te weten. Een christen is onderwezen in de woorden van God. En God heeft zichzelf geopenbaard in dat woord als de God die de weduwe recht doet (Deut.10:18), als een God die de weduwe staande houdt (Ps. 146:9). Een christen heeft dat geleerd uit Gods woord en als hij de zorg voor zijn alleengaande moeder niet op zich neemt, is hij erger dan de ongelovige die het niet doet, omdat hij uit onwetendheid handelde.

Vanaf vs. 9 gaat Paulus een speciale groep weduwen behandelen. Weduwen met een bijzondere bediening in de gemeente. In dit korte stukje komen dus verschillende weduwen aan de orde. De weduwen met kinderen die voor hun kunnen en moeten zorgen, de weduwen zonder kinderen waarvoor de gemeente moet zorgen en weduwen met een bijzondere bediening. Het lijkt me goed dat we deze laatste groep een volgende keer gaan behandelen.

AMEN